

SJØHEIMEVERNET

Innsats- og Områdesjefene i Sjøheimevernet

1 av 2

Vår saksbehandler

KL J.Ch. Mikkelsen – jens.mikkelsen@shv-io.no

Vår dato

19.01.2012

Vår referanse

Tidligere dato

Tidligere referanse

Til
Distribusjonsliste vedlagt

Oversendelse av Sjefer i Sjøheimevernet sin anbefaling

På vegne av samtlige Innsats- og Områdesjefer i Sjøheimevernet, oversendes vedlagt dokumentet «Sjefer i Sjøheimevernet sin anbefaling» ifm Forsvarssjefens Militærfaglige Råd.

Jens Christian Mikkelsen
Kapteinløytnant
Sjef Indre Oslofjord SHV Område

Postadresse

J. Ch. Mikkelsen
Hegna 11D
3123 Tønsberg

Sivil telefon

+47 40008225

E-post

jens.mikkelsen@shv-io.no

Distribusjonsliste

<p>X Forsvarsdepartementet Utenriks- og Forsvarskomiteen</p> <p>Forsvarssjefen Sjefen for Forsvarsstaben Generalinspektøren for Heimevernet Generalinspektøren for Sjøforsvaret Generalinspektøren for Hæren Forsvarets Operative Hovedkvarter Forsvarets Logistikkorganisasjon Sjefen for Sjøheimvernskommandoen Sjefen for Kysteskadren Sjefen for Marinejegerkommandoen Sjefen for Marinens Jegervåpen Heimevernsdistrikt 01 Oslofjord Heimevernsdistrikt 02 Oslo og Akershus Heimevernsdistrikt 03 Telemark og Buskerud Heimevernsdistrikt 05 Opplandske Heimevernsdistrikt 08 Agder og Rogaland Heimevernsdistrikt 09 Bergenshus Heimevernsdistrikt 11 Møre og Fjordane Heimevernsdistrikt 12 Trøndelag Heimevernsdistrikt 14 Sør-Hålogaland Heimevernsdistrikt 16 Nord-Hålogaland Heimevernsdistrikt 17 Finnmark Heimevernets skole- og kompetansesenter Dombås Heimevernets Innsatsstyrke Polar Bear VI Heimevernets Innsatsstyrke Derby Heimevernets Innsatsstyrke Gunnerside Heimevernets Innsatsstyrke Grebe Heimevernets Innsatsstyrke Osprey Heimevernets Innsatsstyrke Bjørn West Heimevernets Innsatsstyrke Archery Heimevernets Innsatsstyrke Rype Heimevernets Innsatsstyrke Heron Heimevernets Innsatsstyrke Claymore Heimevernets Innsatsstyrke Ida & Lyra</p>	<p>Landsrådet for Heimevernet Distriktsrådet i Heimevernsdistrikt 01 Oslofjord Distriktsrådet i Heimevernsdistrikt 02 Oslo og Akershus Distriktsrådet i Heimevernsdistrikt 03 Telemark og Buskerud Distriktsrådet i Heimevernsdistrikt 05 Opplandske Distriktsrådet i Heimevernsdistrikt 08 Agder og Rogaland Distriktsrådet i Heimevernsdistrikt 09 Bergenshus Distriktsrådet i Heimevernsdistrikt 11 Møre og Fjordane Distriktsrådet i Heimevernsdistrikt 12 Trøndelag Distriktsrådet i Heimevernsdistrikt 14 Sør-Hålogaland Distriktsrådet i Heimevernsdistrikt 16 Nord-Hålogaland Distriktsrådet i Heimevernsdistrikt 17 Finnmark Områdeutvalgene i Sjøheimvernet</p> <p>NROF Sjøheimvernets Befalsforening Oslo Norsk Støtterederi AS Støtteforeningen Sjøheimvernet - Harstad Støtteforeningen for Sjøheimvernet – HV11 Sjøheimvernets Støtteforening – Haakonsværn SHV-Støtteforening Trøndelag</p>
--	--

Forsvarssjefens militærfaglige råd

- Organiseringen av Sjøheimevernet –

Sjefer i Sjøheimevernet sin anbefaling

Sammendrag

Forsvarssjefens Militærfaglige Råd (MFR)

Forsvarssjefens forslag til organiseringen av SHV går i kortversjonen ut på følgende:

- MFR, slik dette foreligger, innebærer et fundamentalt brudd med den faglige knytning SHV har mot Sjøforsvaret, samt de oppgavene SHV er satt til å løse.
- Det fremtidige "SHV" vil kun utgjøre fragmenter av dagens kapasiteter, hvor fokus kun er å støtte Landheimevernet.
- Forsvarsledelsens uttalte mål om å gjøre Heimevernet mer kompetent til å gjennomføre operasjoner i kystsonen, umuliggjøres.
- SHV sin sentral faglige stab nedlegges og integreres i 4 utpekte Heimevernsdistrikt. Heimevernsdistriktene overtar kommandoen over SHV avdelingene i sin region, med ansvar for både operativ ledelse og styrkeproduksjon.
- SHV sine lokale kadre og innsatsstyrker skal samlokaliseres med respektive HV-distrikts innsatsstyrker på de steder der HV-distriktet er lokalisert.

SHV-sjefenes vurdering

Opprettholdes forslaget slik det foreligger, innebærer det følgende konsekvenser:

- Opphør av SHV som egen organisasjon i Heimevernet.
- Ansvarspulverisering av styrkeproduksjonsansvaret vil resultere i sterkt svekket tillit og tro på organiseringen.
- Dagens fokus på kystsonen og viktigheten av sjømilitære kapasiteter nedprioriteres og de store anskaffelser av fartøy kan dermed sees som bortkastet.
- Fravær av operativ, faglig og sikkerhetsmessig (safety) kommando- og kontroll med SHV sine aktiviteter på sjøen, vil øke risikoen for tap av materiell og personell.
- En vesentlig beredskapsmessig svekkelse ved at reaksjonstiden øker betydelig som følge av at det blir lengre avstand fra oppsetningssted (base) og til aktuelle operasjons, øvings- og skytefelt, samt aktuelle vedlikeholds- og driftsfasiliteter ved kysten.
- Vanskeliggjøre rekruttering av personell med sjømilitær bakgrunn, til de aktuelle stillingene i de regionale SHV-kadrene og distriktstaber.
- Kostnadmessig vil forslaget bety økte investerings- og driftskostnader.

SHV-sjefenes anbefaling

Sjøheimevernet skal organiseres som en helhetlig organisasjon, med en sentral ledelse som både har det operative ansvaret og styrkeproduksjonsansvaret. De nevnte ansvarsområder utøves igjennom fire regionale SHV-kadrer med ansvar for underlagte innsatsstyrker og SHV områder, som administrativt støttes av HV-distriktene.

SHV skal organiseres etter følgende prinsipper:

- Det opprettes en sentral SHV-stab ledet av sjefen for SHV med ansvar for operasjoner og styrkeproduksjon av SHV, lokalisert til Bergen/Haakonsværn
- Sjef SHV skal kunne danne stab for operativ ledelse av SHV.
- Det skal etableres 4 regionale SHV-kadrer, geografisk lokalisert slik:
 - SHV-Kommando Nord Norge lokaliseres som i dag til Harstad
 - SHV-Kommando Midt Norge flyttes fra Værnes og lokaliseres til Ørlandet
 - SHV-Kommando Vest Norge lokaliseres som i dag til Haakonsværn
 - SHV-Kommando Sør Øst Norge lokaliseres som i dag til Horten
- Utpekte HV-distrikter gis det administrative oppsetningsansvaret for de regionale SHV-kadrer med underlagte avdelinger.

Innholdsfortegnelse

SAMMENDRAG	2
INNLEDNING	7
1.1 KONSEKVENNS.....	7
2 HENSIKT	8
3 KORT HISTORIKK.....	9
3.1 FØRSTE OMORGANISERING I 2005	9
3.2 ANDRE OMORGANISERING I 2008	9
3.3 DEN TREDJE OMORGANISERINGEN I 2012?	9
3.4 DEN FJERDE OMORGANISERINGEN I 2013?	9
3.5 OPPSUMMERING	10
4 BAKGRUNN	11
5 FORUTSETNINGER	13
6 OPPGAVER OG ORGANISERING	13
6.1 GENERELT	13
6.2 FAGOMRÅDER	14
6.2.1 Maritimt spesifikke fagområder.....	14
6.2.2 Generelle fagområder	14
6.3 FORSVARSSJEFENS FORSLAG	15
6.3.1 Etablering av SHV-treningscenter.....	15
6.3.2 HV-distriktstaben.....	15
6.3.3 Regional SHV-kadre	16
6.4 VURDERING AV FORSVARSSJEFENS FORSLAG	17
6.4.1 Hensiktsmessig	17
6.4.2 Akseptabel	17
6.4.3 Gjennomførbar	17
6.4.4 Delkonklusjon	17
6.5 SHV-SJEFENES FORSLAG	19
6.5.1 Sentral SHV faglig stab	19
6.5.2 Regional SHV-kadre	20
6.5.3 Støtte fra HV-distrikt (OPE).....	20
6.6 VURDERING AV SHV-SJEFENES FORSLAG	21
6.6.1 Hensiktsmessig	21
6.6.2 Akseptabel	21
6.6.3 Gjennomførbar	21
6.7 DELKONKLUSJON.....	21

7 KOMMANDOFORHOLD	23
7.1 FORSVARSSJEFENS FORSLAG	23
7.1.1 Vurdering.....	23
7.1.2 Delkonklusjon	24
7.2 SHV-SJEFENES FORSLAG	25
7.2.1 Operativt.....	25
7.2.2 Styrkeproduksjon	25
7.2.3 Oppsummering	27
7.2.4 Delkonklusjon	27
8 SAMLOKALISERING	29
8.1 GENERELLE KRAV TIL SAMLOKALISERING.....	29
8.2 FORSVARSSJEFENS FORSLAG TIL SAMLOKALISERING	29
8.2.1 Oppsummering	30
8.3 VURDERING AV FORSVARSSJEFENS FORSLAG	30
8.3.1 Hensiktsmessig	30
8.3.2 Akseptabel	30
8.3.3 Gjennomførbart.....	30
8.3.4 Vurdering av aktuelle alternativer lokaliseringer	30
8.3.5 Vurdering av behov for årsverk i SHV-kadrene	31
8.3.6 Delkonklusjon	31
8.4 SHV-SJEFENES FORSLAG TIL SAMLOKALISERING	33
8.4.1 Generelt	33
8.4.2 Forslag til geografisk lokalisering av SHV-kadrene	33
9 OPPSUMMERING	35
9.1 FORSVARSSJEFENS FORSLAG	35
9.2 SHV-SJEFENES FORSLAG	35
10 KONKLUSJON	36
11 ANBEFALING	36
12 ANDRE ALTERNATIVER TIL MFR	37
VEDLEGG	39
MFR - ORGANISERING AV SHV	41
SHV-SJEFENES ANBEFALING TIL ORGANISERING AV SHV	43
SAMLOKALISERINGSVURDERING	45
SHV UNDERLAGT GENERALINSPEKTØREN FOR SJØFORSVARET (GIS)	49
HØRINGSUTTALELSE TIL FORSVARSSJEFENS MILITÆRFAGLIGE RÅD.....	51

Innledning

Forsvarssjefens Fagmilitære Råd (MFR) om Sjøheimevernet (SHV), slik dette foreligger, innebærer et fundamentalt brudd med den faglige knytning og forankring SHV har opp mot Sjøforsvaret samt de oppgavene SHV har løst siden 1951. I sum vil forslaget bety en nedleggelse av SHV. Det fremtidige "SHV" vil kun utgjøre fragmenter av dagens kapasiteter, hvor fokuset kun er å være i stand til å støtte Landheimevernet i løsningen av deres oppgaver.

Forsvarsledelsens uttalte mål om å gjøre Heimevernet (HV) mer kompetent til å gjennomføre operasjoner i kystsonen, umuliggjøres ved MFR.

SHV utgjør HV sine sjømilitære kapasiteter. SHV er en kompleks organisasjon som kjennetegnes ved avansert materiell, høye krav til sikkerhet og dermed høye krav til personellens kompetanse. Som maritim organisasjon er SHV sin virksomhet i stor grad regulert av bestemmelser og direktiver gitt av fagmyndigheten for maritime saker i Forsvaret, Generalinspektøren for Sjøforsvaret (GIS).

SHV sine oppgaver, slik disse er nedfelt i operative myndigheters planverk, er fortsatt fullt ut gyldige.

SHV må organiseres som en helhetlig organisasjon, med en sentral ledelse, som både har det operative ansvaret og styrkeproduksjonsansvaret. De nevnte ansvarsområder utøves igjennom fire regionale SHV-kadrer med ansvar for underlagte innsatsstyrker og SHV områder, administrativt støttet av HV-distriktene.

1.1 Konsekvens

MFR foreslår en ny organisering av SHV som innebærer en:

- **Nedleggelse av SHV sin sentrale stab og dermed en terminering av den sentrale operative ledelsen og styrkeproduksjonen av SHV.**

Dette vil fjerne muligheten for å ivareta oppgaver som bare kan løses sentralt og ansees å få svært negativt innvirkning på SHV sine muligheter for troverdig styrkeproduksjon og videreutvikling i fremtiden.

- **Full integrering av SHV regionalt der operativ ledelse og styrkeproduksjon av SHV underlegges utpekte HV-distrikter.**

Dette innebærer en fragmentering av ansvar og ansees ødeleggende for SHV sin fremtid som HVs sjømilitære kapasitet. Lokalisering og mangel på personell med sjømilitær kompetanse vil medføre store og negative konsekvenser.

- **En styrking av det regionale og lokale nivået med etablering av kadrer.**

Med tanke på å styrke regional stabs struktur er forslaget prinsipielt positivt og et skritt i riktig retning. Dette for å bedre ivareta oppgaver som bare kan løses lokalt. Men forslaget om å dele opp SHV sine styrker i 4 styrkebrønner og underlegge disse til 4 HV-distrikter, vil innebære at all sjømilitært fokus utover støtte til objektsikring, etter hvert vil reduseres og forsvinne helt. Det er vanskelig å forstå at FSJ i realiteten ønsker en utvikling der SHV nedlegges. Særlig sett ift Stortingets vedtak i 2006 som endret HV-loven og klart utvidet HV sin rolle i samfunnet, samt det fokuset som frem til i dag har vært på kystsonen og verdiskapningen som skjer der.

Forsvarets ledelse har de senere år lansert HV som den nye dimensjonen i kystsonen. Konsekvensene av denne nye satsing skal være økt fokus og innsats i kystsonen, dette da hovedtyngden av befolkningen og verdiskapningen er å finne der.

Forslaget totalt sett, vil innebære en terminering av SHV sin sentrale fagkompetanse og vil gjøre styrkeproduksjonen av HV sine sjømilitære kapasiteter, særdeles problematisk i forhold til de økende krav som stilles til sikkerhet, materiell og personell.

Konsekvensen vil bety en nedleggelse av Sjøheimevernet, HV sjømilitære kapasiteter.

Det er vanskelig å se sammenhengen mellom de uttalte overordnede mål for Heimevernet og det fremlagte forslag fra FSJ.

2 Hensikt

I den hensikt å synliggjøre konsekvensene av MFR og samtidig fremlegge et faglig råd knyttet til Sjøheimevernet, har sjefene for Sjøheimevernets Innsatsstyrker og Områder tatt initiativ til denne anbefaling.

3 Kort historikk

SHV har gjennom de siste 10 år utviklet seg fra et ”skøyte-SHV” til nå å være en mindre og mer mobil styrke, som er utstyrt med vesentlig mer teknisk komplisert materiell enn før og der det stilles svært høye krav til personellet kompetanse.

Det stilles også økte krav til SHV sin evne til løse fredsoperative oppdrag samt kunne samvirke taktisk med både Landheimevern (LHV), Norwegian Task Group (NoRTG) og Kystvakt (KV).

3.1 Første omorganisering i 2005

SHV ble første gang omorganisert og nedskalert i 2005 i forbindelse med etablering av en styrkeproduksjonsledelse i Bergen, samt fire regionale SHV-kommandoer. SHV-kommandoene hadde ansvar for lokal styrkeproduksjon og lokal operativ ledelse direkte underlagt FOH. Denne løsning ble støttet av SHV. Den sentrale SHV-staben skulle ved behov forsterke SHV sin celle i FOH med personell og for øvrig støtte den regionale SHV-kommandoen logistikkmessig fra Haakonvern med gjenværende stab.

3.2 Andre omorganisering i 2008

Ny omorganisering (den nåværende) ble påtvunget gjennomført i 2008, til tross for unison motstand fra SHV. Det ble uttrykt kraftig motstand mot å nedlegge de 4 regionale SHV-kommandoene for å bli erstattet med et underkontor i Tromsø (SHV-Gruppe Nord) og et underkontor i Bergen (SHV-Gruppe Sør). Hovedhensikten var ene og alene å kunne legge til rette for innfasingen av to nye fartøyer i REINE-klassen, som skulle ivareta all styrkeproduksjon av SHV. Dette var også et samlet SHV i mot da dette innebar et ekstra ledd i kommandokjeden som resulterte i lengre og mer byråkratiske konstruksjoner.

MFR bekrefter nå det SHV hevdet i 2008:

SHVKDO-organiseringen fra 2008 vil ikke fungere, da den mangler lokale/regionale kadrer.

3.3 Den tredje omorganiseringen i 2012?

I 2011 iverksatte Generalinspektøren for Heimevernet (GIHV) en prøveordning med integrert styrkeproduksjon, hvor SHV I-styrke Salamander og HV-09s I-styrke Bjørn West ble slått sammen. Hensikten var å finne ut om det var mer kosteffektivt å samordne styrkeproduksjonen av LHV og SHV sine innsatsstyrker, enn hva dagens ordning tilsa. Altså et rent økonomisk motiv. Dette ble også gjennomført til unison motstand fra SHV. Det var åpenbart for hele SHV at dette ville innebære slutten for SHV sine I-styrker. Å overlate ansvaret for styrkeproduksjon og operativ ledelse av en SHV I-styrke (Salamander) til en LHV-innsatsstyrke (Bjørn West) er ikke forenlig. Dette viser de foreløpige erfaringene fra forsøket.

3.4 Den fjerde omorganiseringen i 2013?

MFR foreslår nå en ny organisering av SHV som redegjøres for i dette dokument og som skal iverksettes i 2013.

3.5 Oppsummering

Det har i flere år vært en trend at en rekke viktige beslutninger om hvordan SHV bør organiseres, senere har vist seg å være feilslått. Dette bekreftes av Forsvarssjefen når det nå i hovedsak foreslås å gå tilbake til en organisasjonsform fra **før** 2005.

Vi, Sjefene i Sjøheimevernet, registrerer med beklagelse at det også ved dette veiskille presses gjennom endringer i SHV som ingen i SHV har noen tillit til.

4 Bakgrunn

Bakgrunnen for SHV-sjefenes reaksjon og dermed utarbeidelse av en egen analyse, samt forslag til hvordan SHV bør være organisert, er basert på følgende:

- MFR vedrørende organiseringen av SHV, har ikke vært til uttalelse i SHV og er ikke forankret i organisasjonen.
- MFR danner grunnlaget for en nedleggelse av SHV. Forslaget viser at HV-ledelsen (GIHV/Heimevernstaben) ikke har forstått hvilken negativ innvirkning forslaget vil få, dersom det implementeres i sin nåværende form. Bakgrunnen for SHV-sjefenes motstand mot MFR er deres overbevisning om at det vil inntre store konsekvenser for SHV sin evne til å styrkeprodusere.
- Den foreslåtte operative kommando- og kontrollordning, som følge av fragmentert ledelse og kontroll med SHV-enhetenes bevegelse på sjøen, vil legge opp til farlige situasjoner (utilsiktede sikkerhetsmessige hendelser). Dette vil være en følge av manglende enhetlig kontroll med maritime enheter fra HV, Sjøforsvaret og allierte som kan operere i de samme områder.
- MFR vedrørende omorganisering av SHV, er et klart skritt tilbake til en organisasjonsform som ikke er gjennomtenkt og som ikke vil virke da den er basert på sviktende forutsetninger. Dette da MFR ikke har tatt hensyn til den rivende utviklingen SHV har vært gjennom innenfor taktikk, teknologi samt økende krav til sikkerhet, spesialisering og sertifisering av personellet.
- Da det er et behov for sjømilitær fagkompetanse i forbindelse med den daglige driften av SHV, er det et stort behov for å kraftsamle SHV-staben til Sjøforsvarets fagmiljø på Haakonvern, hvor synergier kan skapes med fagmiljøer fra blant annet Sjøforsvarets Skoler, KNM Tordenskjold og FLO/HOS.
- En oppsplittelse av det sentrale ansvaret for styrkeproduksjon av SHV, hvor ansvaret fordeles på flere HV-distrikter, samt hvor SHV sin regionale struktur samlokaliseres fysisk med vedkommende HV-distrikt, er et alvorlig tilbakeskritt og vil få alvorlige følger for evnen til å produsere maritime kapasiteter.
- SHV-sjefene ser ikke hvilke forhold som har inntruffet de siste år som skulle tilsi en desentralisering og fragmentering av operativ ledelse og styrkeproduksjonsansvaret lagt til et HV-distrikt. Dette fjerner imidlertid mulighetene for å opprettholde gripbare og dermed relevante SHV-kapasiteter kysten rundt.

Konsekvensene av MFR utgjør en åpenbar fare for tap av kompetanse og evnen til styrkeproduksjon, hvilket vil gå ut over avdelingenes treningsnivå og evnen til å gjennomføre operasjoner. Troverdigheten blir borte og rekrutteringen til SHV sine innsatsstyrker blir svært vanskelig. Treningsnivået på SHV-områdene vil, om mulig, bli enda dårligere.

5 Forutsetninger

SHV-sjefenes anbefaling som legges til grunn i dette dokumentets konklusjon og anbefalinger forutsetter at:

- Sjef FOH sine oppgaver til SHV ligger fast:
 - Overvåking og rapportering
 - Kontroll med sivil skipsfart
 - Objektsikring
 - Støtte til andre forsvarsgrener og det sivile samfunn
- GIHV opprettholder SHV sitt styrkenivå som i dag
- At foreslått fartøysstruktur realiseres
- At drift av REINE-kl fortsetter som i dag

6 Oppgaver og organisering

6.1 Generelt

SHV sin eksistens hviler på det operative behov, slik dette er beskrevet i Sjef FOH sitt planverk, ref pkt 5 – Forutsetninger. Videre er SHV en del av HV og skal organiseres ut i fra de grunnprinsipper som gjelder for hele Heimevernet.

- Lokalt fotavtrykk
- Lokal rekruttering
- Lokal kunnskap
- Lokalt vern, virke og bevoktning

Ved etablering av en organisasjon, tar all organisasjonsteori utgangspunkt i:

- Hvilke oppgaver organisasjonen skal løse.
- Hvilke rammebetingelser som er gitt for løsning av oppgaven.

SHV må være en sterk militær organisasjon som må kunne styrkeprodusere kompliserte og avanserte kapasiteter (personell og materiell) for å løse spesifikke militære oppdrag i det maritime miljø. Det som er spesielt for det maritime miljøet, sammenliknet med landmiljøet, er de høye kravene til sikkerhet, kravene til materiellet og kravene til faglig kompetanse hos personellet. Militær virksomhet på sjøen, sammenliknet med land, ligger i det forhold at skadevirkningene kan bli mye større dersom det gjøres feil på sjøen enn hva tilfelle generelt er på land. Feilmarginene er små og det er lite som skiller mellom liv og død.

Det er derfor uhyre viktig at organiseringen er basert på Heimevernets egenart og fremstår som troverdig og faglig forankret for å ivareta de operative behov.

6.2 Fagområder

SHV er den organisasjonen i HV som:

- Utgjør den sjømilitære komponenten
- Opererer det teknologisk mest kompliserte og krevende materiellet
- Krever en bemanning av spesialister med høy kompetanse i alle ledd
- Der dykker-, bordings- og hurtigbåtaktivitetene opererer med svært høy risiko

De enkelte besetninger i SHV er små. Alle, både befal og mannskaper, er gjensidig avhengig av hverandre. Å kunne FAGET og forstå konsekvensene av sine handlinger er derfor viktig å ha i bevisstheten hos ALLE. Skal de enkelte elementene i SHV fungere, må det faglige og sikkerhetsmessige (safety) fullt ut være ivaretatt. Ansvars- og myndighetsforholdene som må legges til grunn, må derfor ta utgangspunkt i de faglige og sikkerhetsmessige forholdene.

Generelt kan en oppsummere følgende fagområder som MÅ ivaretas med grunnlag i fagmyndighetens (GIS) faglige og sikkerhetsmessige (safety) bestemmelser:

6.2.1 Maritimt spesifikke fagområder

- Skrog, maskin, sensorer mm
- Samband/KKIS,
- Dykkerteknisk
- Sanitet
- Bording
- Navigasjon
- Sjømannskap
- Taktikk
- Sikkerhetsstyring
- Øvings/treningskoordinering/planlegging

6.2.2 Generelle fagområder

Av øvrige fagområder som også må forvaltes er:

- Kurskoordinering
- Personell
- Økonomi
- Generell logistikk
- EBA
- Våpen

6.3 Forsvarssjefens forslag

6.3.1 Etablering av SHV-treningscenter

Det foreslås opprettet et "SHV-treningscenter" (til erstatning for den nåværende SHV-staben) lokalisert til Bergen for å ivareta de faglige oppgavene ifm styrkeproduksjonen av SHV. Da det er foreslått at fire utpekte Distriktssjefer skal gis det **kommandomessige ansvaret** for styrkeproduksjonen, må en anta at treningscenteret kun skal ha en faglig støtte- og rådgiverrolle overfor de samme fire utpekte HV-distrikter. Det forutsettes videre at treningscenteret organisatorisk underlegges HV-skolens ledelse på Terningmoen.

Under styrkeproduksjon må et høyt faglig og sikkerhetmessig nivå legges til grunn. Dette for å lykkes og for å unngå unødig skade eller tap av materiell og personell.

Ukyndig håndtering av hurtiggående småbåter i og utenfor Forsvaret har de senere år vist konsekvensene av manglende faglig og sikkerhetsmessig nivå.

Det må derfor, i alle ledd i organisasjonen, være faglig kompetanse innenfor de felt som skal utdannes og trenes. Personellet må ha tillitt til at de som beslutter, veileder og kontrollerer KAN sitt fag. All erfaring viser at ansvars- og myndighetsforholdene må være tydelige og ikke kunne gi grunnlag for misforståelser, som i ytterste konsekvens kan føre til ulykker og tap av menneskeliv.

MFR innebærer tre nivåer mellom fagmyndigheten (GIS) og den overordnet ansvarlige (GIHV) på den ene siden og utøvende ledd (regional SHV-kadre) på den annen side. Treningscenteret skal IKKE ha ansvar for styrkeproduksjonen, men kun sitte med begrenset fagkompetanse og fungere som et "servicesenter" for HV-distriktene i maritime spørsmål.

Hvilken myndighet treningscenteret skal gis er også uklart. Uansett vil denne organisering **ikke** fritta distriktssjefene for **ansvaret** med å omsette regler og pålegg, slik at dette fremstår klart, entydig og tillitsvekkende på utførende nivå.

For å ivareta "SHV-Treningscenter" sine oppgaver, er det vurdert tilstrekkelig med 5 årsverk.

6.3.2 HV-distriktstaben

Den foreslåtte ledelse av SHV gjennom fire utpekte HV-distrikter krever at de enkelte distriktstabene kan ivareta det samme operative og styrkeproduksjonsansvar for SHV sine underlagte enheter, som en faglig og maritimt kompetent SHV-stab gjør i dag. Det må da som et minimum tilføres "mørkblå" stabskompetanse i de enkelte HV-distrikter innenfor fagområder angitt i pkt 6.2.1 over:

- Maritim fagteknisk kompetanse innenfor dykkermateriell, bordingsutstyr, KKIS, mobil Radar og fartøysdrift- og vedlikehold.
- Maritim operasjonsplanlegging- og ledelse samt maritim etterretning og sikkerhet.
- Personellforvalter/Kurskoordinator
- Sikkerhetsstyringsoffiser

Oppgavene til denne delen av staben, er å ivareta distriktssjefens ansvar for forsvarlig saksbehandling og ledelse av alle de fagområder som er listet i pkt 6.2.1. Videre må denne kompetansen også fungere som Distriktssjefens faglige kontrollorgan overfor den regionale SHV-kadrens underlagte avdelinger.

I Sjøforsvaret stilles høye krav til sikkerhet både til materiell og til personell. Dette gjelder i samme grad for SHV. Således kan aktiviteter bli stanset dersom ikke alle formelle forhold rundt personell og materiell er ivaretatt. Utføres ikke disse viktige kontrolloppgaver i forkant og under aktivitet, kan dette få fatale konsekvenser. Ansvar vil da ligge på vedkommende distriktssjef.

Forslaget vil kreve minst 4 stillinger i hver HV-distriktstab, hvor minst 2 av stillingene må besørge det fagtekniske området. Disse stillinger sin oppgave er å saksbehandle på distriktsnivå og utføre veiledning og kontroll av underlagt SHV-aktivitet, samt være en del av distriktssjefens operative ledelseskapasitet. Stillingene kommer i tillegg til de 6 stillingene i hver av de 4 regionale SHV-kadrene som skal ha ansvar og fokus på den daglige planlegging, operativ ledelse og gjennomføring av styrkeproduksjon av Innsatsstyrker og områder.

Forslaget innebærer behov for tilførsel av betydelig maritim fagkompetanse som i dag er en kritisk mangel i Sjøforsvaret og i Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO), hvilket er årsaken til at Sjøforsvarets fartøyer ligger ved kai. Det er derfor all grunn til å stille spørsmål ved forslagets gjennomførbarhet og dermed troverdighet.

6.3.3 Regional SHV-kadre

I MFR er regionale SHV-kadrer forutsatt å være "kommandomessig underlagt" et HV-distrikt. SHV-kadrenes forhold til "SHV-treningssenter" i Bergen er uklart. SHV-kadrenes oppgave er å ivareta de lokale oppgavene knyttet til styrkeproduksjon av underlagte avdelinger (I-styrke og områder). Dette vil kreve maritim kompetent veiledning og kontroll fra distriktsstabene for at aktivitet skal kunne gjennomføres.

Heimevernstaben (HVST) sine egne utredninger viser at det er behov for 6 årsverk i hver SHV-kadre for å ivareta de oppgavene som kun kan ivaretas lokalt;

- Ansvar for styrkeproduksjon lokalt av I-Styrke og SHV Områder i regionen
- Operativ ledelse
- Koordinering mot regionalt HV-distrikt.

De foreslåtte 3 årsverk avsatt i hver SHV-kadre, vil derfor ikke være tilstrekkelig for å ivareta de overfor nevnte oppgaver.

6.4 Vurdering av Forsvarssjefens forslag

6.4.1 Hensiktsmessig

Det fremlagte forlag fra FSJ kompliserer de faglige ansvarsforholdene ved at antall "kommandonivåer" innen faglinjene er overdrevent stort og fremstår som byråkratisk. Ansvar og myndighet er tillagt den enkelte distriktssjef, mens ansvar og myndighet til "SHV-treningssenter" er uklart. Ansvar og myndighet med denne løsningen synes ikke å "følges ad". Løsningen ansees derfor ikke hensiktsmessig.

6.4.2 Akseptabel

I faglinjen fastsettes alle detaljerte bestemmelser for hvordan styrkeproduksjonen i SHV skal utføres. I dette er "safety" sentralt. Et mylder av regler og bestemmelser er med på å legge grunnlaget for trening på enhetsnivå. Unødig lang avstand mellom fagmyndighet og utførende nivå gir grunnlag for feiltolkninger, mangler og uoversiktighet. Løsningen ansees derfor som lite akseptabel.

6.4.3 Gjennomførbar

Løsningen krever rekruttering av et større antall sjømilitær fagspesialister, da ansvaret for og utøvelsen av styrkeproduksjonen er spredt på fire HV-distrikter. Rekrutteringsmessig vil det være svært vanskelig å fylle det antall stillinger det er behov for i hver av de fire distriktstabene. Ved "SHV-Treningssenter" er det anslått 5 årsverk, som det ansees vanskelig å ta stilling til, da "treningssenterets" oppgaver ikke er kjent. Løsningen vil være vanskelig å gjennomføre.

6.4.4 Delkonklusjon

Løsningen krever kritisk sjømilitær fagteknisk kompetanse i 4 distriktstaber, i tillegg til det foreslåtte "SHV-treningssenter" på Haakonvern. Den foreslåtte løsning øker antall nivåer ved at HV-distriktene blir "innplassert" i kommandokjeden mellom "SHV-treningssenter" og SHV sine regionale kadre.

Dette betyr økt byråkratisering og kompliserer ansvars- og kontrollforholdene ytterligere. Forslaget innebærer i tillegg et økt behov for sjømilitært fagteknisk personell, utover hva Sjøforsvaret i dag kan levere.

Muligheten for å kunne rekruttere denne type kompetanse til 4 HV-distrikt i det antall det er behov for, vil være tilnærmet umulig. Løsningen ligger ikke til rette for klare ansvars- og myndighetsforhold og legger dermed grunnlaget for at misforståelser kan oppstå når saker skal passere flere ledd.

MFR vil ikke ivareta styrkeproduksjonen av Sjøheimevernet.

6.5 SHV-sjefenes forslag

6.5.1 Sentral SHV faglig stab

6.5.1.1 Styrkeproduksjon

Det bør opprettholdes en sentral SHV-stab med ansvar for styrkeproduksjonen av SHV, slik dette fungere fra 2005 til 2008. Denne løsningen innebærer en sentral ledelse av styrkeproduksjonen lagt til Haakonsværn og vil sikre opprettholdelse av dagens viktige fagmiljø. SHV-Staben vil fungere som "konnektoren" mellom fagmyndighet for maritime saker i Forsvaret (GIS) og HV. Løsningen sikrer også tilgang på spesialister som SHV må ha for å kunne ivareta ansvaret for styrkeproduksjonen. Dette er avgjørende for å kunne opprettholde den nødvendige grad av sikkerhet og faglig nivå og dermed seriøsitet og troverdighet overfor fagmyndigheten og egen organisasjon (OPL-K).

De naturlige oppgavene å ivareta for SHV-staben vil være:

- Gjennomføring av sentrale fagkurs
- Taktikkutvikling
- KKIS/SB
- Overordnet planlegging og ledelse av trening
- Logistikkforvaltning av avdelingsmateriell herunder fartøystruktur
- Ledelse og koordinering av sanitet, bording, dykking, navigasjon og sjømannskap, maritimt samband og KKIS, E&S, KYP, visitasjon og kontrolltjeneste.
- Sikkerhetsstyring

Tidligere beregninger viser at det er nødvendig med mellom 15 og 20 årsverk for å ivareta de sentrale oppgavene.

6.5.1.2 Operativ ledelse

SHV bør organiseres etter samme prinsipp som i Sjøforsvaret, hvor enheter organiseres taktisk ved oppdragsløsning (Task Organisering). Det samme prinsipp gjøres gjeldende ved organisering av operativ ledelse under FOH.

Sjefen for Kysteskadren (SJKE) har ansvaret for styrkeproduksjonen av Marinens enheter og skal, ved behov og etter ordre fra Sjef FOH, aktivere en operasjonsstab (NoRTG), som under Sjef FOH gjennomfører operasjoner eller større øvelser. På denne måten kan fagkompetansen (i SJKEs stab) anvendes direkte i operasjonsledelse til støtte for Sjef FOH.

En identisk prinsipiell struktur for SHV-staben vil innebære en fornuftig og ressurseffektiv utnyttelse av egen fagkompetanse. SHV-staben bør ved behov, samt på ordre fra Sjef FOH, kunne aktivere en lignende operasjonsstab, dvs Naval Home Guard Task Group (NHGTG) som under Sjef FOH, gjennomfører operasjoner.

Aktuelle oppgaver vil være:

- Operativ statusrapportering
- Beredskapsplanlegging
- Operasjonsplanlegging
- Taktisk ledelse
- Etterretning
- K2
- Fordeling av ressurser (enheter)
- Koordinering av operativ logistikk

6.5.2 Regional SHV-kadre

Etablering av regionale kadre vil avlaste SHV-staben ved å ivareta følgende oppgaver:

- Planlegging og gjennomføring av trening og øvelser i I-styrker og SHV områder i regionen.
- Operasjonsplanlegging og ledelse
- Opprettholde nærkontakt og samvirke med LHV-avdelinger i regionen
- 2. linjes vedlikehold av eget avdelingsmateriell

6.5.3 Støtte fra HV-distrikt (OPE)

Vedkommende HV-distrikt som OPE har følgende ansvar:

- Lokal personellforvaltning herunder klarering i HV-nemd, rekruttering og tilføring (VPV)
- Oppkledning, utrustning og dimisjon av OPL-K personell
- Innkalling og avlønning OPL-K
- EBA
- Transportstøtte
- Sivil-militær kontakt

6.6 Vurdering av SHV-Sjefenes forslag

6.6.1 Hensiktsmessig

Forslaget innebærer en kraftsamling og dermed etablerer en enhetlig operativ ledelse og ledelse av all styrkeproduksjon. Løsningen sikrer at ansvar og myndighet følges ad og sikrer en enhetlig ledelse. Løsningen ansees hensiktsmessig.

6.6.2 Akseptabel

Organiseringen innebærer kort avstand mellom fagmyndighet og utførende ledd og sikrer dermed nær og direkte kontakt mellom fagmyndighet og utførende nivå. Dette sikrer best ivaretagelse av de faglige forhold og de spesielle forhold knyttet til "safety". Løsningen ansees akseptabel.

6.6.3 Gjennomførbar

Løsningen sikrer tilgang på fagspesialister. Muligheten for å rekruttere de nødvendige spesialister er meget gode på Haakonsværn og løsningen ansees derfor gjennomførbar.

6.7 Delkonklusjon

En sentral SHV-stab vil sikre den faglige tyngde som er nødvendig for å kunne utøve tilfredsstillende faglig og sikkerhetsmessig ansvar for styrkeproduksjonen samt den operative ledelsen av SHV. Vedkommende HV-distrikt ivaretar OPE-ansvaret.

7 Kommandoforhold

7.1 Forsvarssjefens forslag

MFR foreslår at fire utpekte HV-distrikter (hhv HV03, HV09, HV12 og HV16) skal ha det kommandomessige ansvaret for SHV i sin region. Dette gjelder både overordnet ansvar for styrkeproduksjon og operativ ledelse.

Den operative ledelse skal gå fra FOH via vedkommende HV-distrikt og videre til den regionale SHV-kadre.

Det skal reetableres regionale SHV-kadrer som er foreslått samlokalisert til de utpekte HV-distrikt.

Den styrkeproduksjonsmessige ledelse vil gå fra Generalinspektøren for Heimevernet (GIHV) gjennom de utpekte HV-distrikter og til de regionale SHV-kadrene.

HV-distriktene skal faglig støtte seg til et "SHV treningscenter" lokalisert til Haakonvern. Ansvarsforholdene mellom vedkommende HV-distrikt og "SHV treningscenter" er uklart.

7.1.1 Vurdering

7.1.1.1 Operativ ledelse

De enkelte HV-distriktene har i dag det landterritorielle ansvaret. Dette skal i det nye forslaget deles på færre HV-distrikt (7) enn dagens struktur (11). Det betyr at HV-distriktene, ved overføring av ansvaret for SHV, vil få et enda mer omfattende kontrollspenn, for også ivareta sjøsiden. Ivaretagelsen av det sjømilitære operative ansvar for SHV, som utgjør den sjømilitær komponent, vil derfor bli svært krevende.

SHV som sjømilitær organisasjon med klart definerte oppgaver, kan ikke ledes operativt av et HV-distrikt uten at distriktet først blir tilført tilstrekkelig sjømilitær kompetanse i sin stab. På taktisk nivå er dette en betingelse for oppdragsløsning. Det samme gjelder ansvar for og ledelse av styrkeproduksjon av de sjømilitære kapasitetene.

SHV er en høyst mobil styrke som raskt kan forflyttes langs kysten og være tilstede der det er behov. Dette betyr at SHV-styrker fra flere deler av landet kan krafthsamle i visse områder og vil kunne strekke seg over flere HV-distrikter, samtidig som andre sjømilitære enheter fra Sjøforsvaret og Kystvakt opererer i samme område.

Med FSJ forslag vil et nytt nivå med et eget kommando- og kontroll arrangement for SHV bli gjeldende (HV-distriktet). Dette vil kunne skape farlige situasjoner for egne og andre sjømilitære enheter som opererer i samme område på sjøen. All tidligere erfaring viser at dette øker faren for utilsiktet interaksjon og dermed fare for «blue-on-blue» situasjoner som igjen øker faren for tap av materiell og personell.

Skal FSJs ønske om en mest mulig effektiv og rasjonell operativ ledelse av HV være reelt, må den operative ledelsen av SHV være enhetlig og som en del av den samlede sjømilitære virksomheten. Dette oppnås best ved at den operative ledelsen samles under en sjef for SHV som sjef FOH kan forholde seg til.

7.1.1.2 Behov for gode fagmiljøer/fagkompetanse

Det er i dag, som tidligere, stor mangel på det fagpersonell HV trenger i sine distriktstaber for å kunne ivareta SHV. Sjøforsvaret har vanskeligheter med å rekruttere den nevnte fagkompetanse for bemanning av egne enheter. En fragmentering av ressursene vil utvanne mulighetene for å kunne ivareta styrkeproduksjonen av SHV. Kun et kraftsenter lokalisert til Sjøforsvarets base på Haakonsværn kan ivareta dette.

7.1.1.3 Reetablering av regionale SHV-kadrer

Dette forslag støttes fullt ut av SHV-sjefene. Fraværet av regionale kadre de siste 3 årene har medført en klar reduksjon i treningsnivået innenfor alle SHV-avdelinger. Innføring av REINE-klassen fartøyer (2 stk) har og vil heller ikke endre det. SHV-kadre er forutsatt å ha ansvar for den regionale styrkeproduksjonen. For å løse dette oppdraget er SHV-kadrene avhengige av å ha et overordnet kompetent faglig nivå som kan ivareta den nødvendige saksbehandling, støtte, tilretteleggelse og kontroll av virksomheten. Kommandomessig må derfor den regionale SHV-kadre være underlagt Sjef SHV. SHV-kadrene vil også gjøre SHV mer gripbart for Sj FOH ifm operativ ledelse av lokale operasjoner. Når det gjelder ivaretagelse av oppgaver som bare kan ivaretas regionalt og lokalt, vil nærliggende HV-distrikt kunne støtte med dette. Støtten vil i hovedsak være oppgaver knyttet til administrative forhold, logistikk og E&S relatert til oppsetting av SHV ifm trening og skarpe oppdrag.

7.1.2 Delkonklusjon

MFR legger ned den etablerte SHV-kommandostaben ved Haakonsværn og sprer det kommandomessige ansvaret for styrkeproduksjon og operativ ledelse på 4 regionale HV-distrikter. Løsningen vil vanskeliggjøre en enhetlig ledelse og kontroll av SHV. Løsningen vil kreve en økning av maritimt fagpersonell for bemanning av de utpekte HV-distriktstaber, hvilket ikke ansees realistisk gjennomførbart. Fragmentert operativ ledelse av SHV, løsrevet fra hvordan dette ivaretas sjømilitært, åpner for økt risiko for skader og tap av materiell og personell.

7.2 SHV-sjefenes forslag

7.2.1 Operativt

De operative kommandolinjer fastsettes i utgangspunktet av operativ myndighet, dvs Sjef FOH og er avhengig av situasjon og oppdrag. Det vil derfor være oppdragets art som er utslagsgivende når kommando- og kontrollarrangement fastsettes på underlagt nivå. Valg av K2 kan derfor innebære flere alternativer løsninger og må ikke låses fast ifm organisering av styrkeproduksjonen.

Selv om hovedoppgaven til SHV-staben på Haakonssvern er styrkeproduksjon, har staben høy faglig kompetanse innenfor maritim krigføring. SHV-Stabens kompetanse er derfor viktig å utnytte for å kunne ivareta en kompetent operativ ledelse av SHV, slik dette prinsippet gjelder for SJKE og HV-distriktene forøvrig.

Argumentene for å samle operativt ansvar og styrkeproduksjonsansvar under samme sjef er derfor viktig for FOH, for SHV og for HV-distriktene.

Sjef SHV må derfor sidestilles med en HV-distriktssjef hva angår det operative ansvar for underlagte enheter.

Dette underminerer ikke potensialet for å ha en fleksibel K2 i SHV-strukturen hvor FOH regulerer kommandomyndighet nedover avhengig av behov og oppdrag.

7.2.2 Styrkeproduksjon

7.2.2.1 Generelt

Begrepet "styrkeproduksjon" omfatter i hovedsak alle oppgaver utenom "operasjoner". Hovedtyngden av styrkeproduksjon er faglig utdanning og trening samt å besørge den logistikk som er nødvendig for å understøtte aktiviteten. De mer administrative oppgaver av mer generell karakter omfattes av "oppsettingsansvar" (OPE). Man må søke å finne optimale løsninger ifm organiseringen av styrkeproduksjonen av SHV. Det er derfor viktig å avklare hvem som gis kommandomessig ansvar og myndighet. SHV er en organisasjon med sterk knytning mot det maritime miljøet, hvor personell kommer fra Sjøforsvarets skoler og hvor 90 % av det faglige styres av fagmyndigheten (GIS), som har ansvar for de maritime sakene i Forsvaret.

7.2.2.2 Sjef for SHVs styrkeproduksjon (Sjef SHV)(Haakonssvern)

Visse oppgaver kan bare ivaretas sentralt, da det krever enhetlig løsning og oppfølging ved alle avdelinger kysten rundt. Særlig er dette aktualisert ved innføring av komplekst materiell og dermed økende krav til kompetanse og sertifisering/safety. For å sikre at de faglige og sikkerhetsmessige ansvarsområder blir ivaretatt på forskriftsmessig måte, bør sjefen for SHV tillegges ansvar som følger:

- Trening, øving, taktikkutvikling, kurs og programmering samt ansvar for anskaffelse, drift og vedlikehold av avdelingsmateriell. I dette ligger naturlig også å måtte ha ansvar for sikkerhetsstyringen av aktivitetene og bistå fagmyndigheten med kontroll og sertifisering. Det vil også være naturlig at den som har ansvaret for styrkeproduksjonen også har arbeidsgiveransvaret for SHV sin OPL-F samt kontroll med det medfølgende budsjett nødvendig for å løse oppgavene.

- Oppsetting av avdelingsutrustning, herunder ansvaret for å utruste fartøyene. Dette er det viktig å ha kontroll på sentralt, da de faglige forhold her kommer sterkt inn ifm valg av fartøy samt kontroll av fartøyenes materiellmessige status.
- Operativ ledelse som omfatter ansvar for å gjennomføre taktisk planlegging og ledelse av operasjoner i større skala, til støtte for sjef FOH. Aktivering og organisering av Sjef SHV sin operasjonsstab for planlegging og gjennomføring av operasjoner, bør fungere etter samme prinsipp som gjelder for SJKE, som på ordre fra FOH etablerer "Norwegian Task Group" (NoRTG). Innenfor den foreliggende oppdragsportefølje og de mange samvirkepartnere som SHV skal operere sammen med, er det viktig at K2 er organisert fleksibelt og tilpasses de fleste situasjoner.

7.2.2.3 Sjef HV-distrikt

Den administrative delen av styrkeproduksjonsansvaret kan, med den kompetansen HV-distriktene besitter, best ivaretas regionalt/lokalt. Dette gjelder det personellmessige oppsettingsansvaret som alltid vil kreve lokale løsninger. For å sikre en mest mulig effektiv gjennomføring av OPE-ansvaret, vil det være naturlig at dette tillegges de enkelte utpekte HV-distrikter. Dette vil naturlig være oppgavene med innkalling, utrustning og etterforsyning. Likeledes vil administrative oppgaver for å ivareta EBA, personellforvaltning, herunder HV-klarering/S-klareringer være aktuelt. Sist men ikke minst viktig er rekruttering/oppkledning (PBU) et oppdrag som best kan løses ved støtte fra HV-distrikter.

7.2.2.4 Sjef SHV I-styrker og F-styrker

De respektive HV-distrikter tildeles personellmessig oppsettende ansvar for SHV sine I- og F-styrker. Sjef SHV har ansvaret for oppsetting av avdelingsmateriell, inkl fartøyer og operative forberedelser, frem til status "KLAR".

Avhengig av situasjonen og oppdragets art, kan Sjef FOH be Sjef SHV lede SHV-styrkene, avgi styrker til HV-distriktssjefer eller Sjef NORTG ut ifra ledelsesprinsippet "Best Suitable Commander".

Den nødvendige logistikkmessige støtte må komme både fra HV-distriktene og SHV-staben, avhengig av hvilken type støtte det er behov for. Den lokale koordinator av den løpende logistikkstøtten bør ligge hos OPE (HV-distrikt).

7.2.3 Oppsummering

- På taktisk nivå er det kun ubetingede fordeler ved at den som er gitt ansvaret for styrkeproduksjonen også på ordre besørger den operative ledelsen. For å sikre den helhetlige ledelse både operativt og faglig må derfor Sjef SHV gis anledning til å ha det fulle ansvaret for egne enheter, etter samme prinsipp som er gjeldende for HVs distriktssjefer.
- Ved gjennomføring av større operasjoner hvor SHV benyttes, vil Sjef FOH best være tjent med å kunne forholde seg til en kompetent underlagt SHV-operasjonsstab og ikke 4 forskjellige HV-distriktstaber som ikke innehar den nødvendige maritime innsikt.
- HV-distriktene vil ikke klare å rekruttere den nødvendige faglige maritime kompetanse til sine staber, da dette personellet allerede er en mangelvare selv i Sjøforsvaret.
- Det vil få svært negative konsekvenser for treningsnivå og sikkerhet (safety) dersom oppgaver som krever enhetlig oppfølging/gjennomføring, som bare kan ivaretas sentralt, blir splittet opp.
- Administrative støtteoppgaver som kan løses lokalt og som er like i hele HV, bør tillegges vedkommende HV-distrikt. Dette vil særlig være aktuelt ifm oppsetting og lokal logistikkstøtte.

7.2.4 Delkonklusjon

- Sjef SHV må ha det overordnede ansvar for styrkeproduksjonen av SHV, med unntak av den administrative del av OPE ansvaret.
- Sjef SHV har det operative ansvaret for underlagte enheter og skal på ordre fra Sjef FOH, kunne aktivere operasjonsstab, Naval Home Guard Task Group (NHGTG) for taktisk ledelse.
- HV-distriktene har OPE-ansvaret og er koordinerende myndighet ifm regional logistikkstøtte.
- Sjef regional SHV-kadre samt SHV I- og F-styrker, er styrkeproduksjonsmessig og operativt underlagt Sjef SHV. Administrativt (OPE-messig) underlagt regionalt HV-distrikt.

8 Samlokalisering

8.1 Generelle krav til samlokalisering

Det ideelle ville vært om HV-distrikt og regionale SHV-kadrene var samlokalisert fysisk og administrativt slik at alle relevante synergier innenfor EBA, skyte- og øvingsfelt og OPE-oppgaver kunne utnyttes optimalt, men HV-distriktenes geografiske lokalisering vanskeliggjør dette. Begrepet "samlokalisert" må således forstås på flere måter og vil i det etterfølgende bli vurdert mot de minimumskrav som må ligge i bunnen når lokalisering av de enkelte regionale SHV-kadrer skal fastsettes.

Uansett løsning må hensynet til evnen for å få gjennomført oppgavene, veie tyngst. I den sammenheng må visse sentrale krav være oppfylt:

- Samlokalisering med militær avdeling
- Eksisterende infrastruktur
- Nærhet til skyte- og øvingsfelt ved kysten
- Operativ geografisk betydning
- Nærhet til lager og kai (utrustning/der egne fartøyer ligger)
- Nærhet til maritim vedlikeholds kapasitet
- Sivilt-militært samarbeid
- Faglig logistikkstøtte/miljø
- Realistisk mulighet til å rekruttere riktig personell i kadrene (kompetanse)

8.2 Forsvarsjefens forslag til samlokalisering

MFR foreslår en samlokalisering med vedkommende HV-distrikt. Dette forstås slik at de regionale SHV-kadrene fysisk skal lokaliseres til der vedkommende HV-distrikt har sin base/oppsetningssted. Forslaget vil innebære en lokalisering av regionale SHV-kadrer med I-styrker og dets oppsetningssteder som følger:

- Waxwing blir værende på Værnes
- Salamander flyttes til Ulven leir sør for Haakonvern
- Bundle flyttes til Heistadmoen ved Kongsberg
- Anclet flyttes til Bjerkvik/Elvegårdsmoen
- Oppsetningssteder for SHV Områder er ikke foreslått endret.

Det forutsettes at det på de foreslåtte samlokasjoner er eller etableres nødvendig lager, kai, kontorer for oppsetting og utrustning av SHV-avdelinger og at det er kort avstand til relevante operasjons-, skyte- og øvingsfelt.

Kadrene foreslås bemannet med tre årsverk. Tidligere utredninger viser at behovet er minimum 6 årsverk i hver SHV-kadre for å løse de nødvendige oppgaver.

8.2.1 Oppsummering

Ingen av de overnevnte løsninger tilfredsstillende i dag de krav til samlokalisering som er gitt i pkt 8.1. Antall årsverk i hver SHV-kadre er for lite.

8.3 Vurdering av Forsvarssjefens forslag

8.3.1 Hensiktsmessig

Forslaget innebærer at alle de fire regionale SHV-kadrer og I-styrkers lokalisering og oppsettingssted blir liggende lengre (geografisk avstand) fra kystlinjen og de aktuelle skyte- og øvingsområdene enn dagens løsning. Det vil derfor gå med vesentlig mer tid til logistikk. Likeledes innebærer en samlokalisering som foreslått at lager må flyttes samt at avstanden til aktuelle maritime vedlikeholdsverksteder i Ramsund, Harstad og Horten, som SHV er avhengig av, blir vesentlig lenger. Dette betyr at mye tid går med til administrative forhold.

Løsningen ansees derfor som lite hensiktsmessig.

8.3.2 Akseptabel

Forslaget innebærer at det personellet som er aktuelle for de fleste stillingene, maritimt personell som i dag arbeider/bor i Ramsund/Harstad/ytre kyststrøk, må bytte arbeidssted som for de fleste vil medføre vesentlig lengre arbeidsvei/pendling og mer fravær fra familie. Økonomisk vil forslaget kreve unødige økte driftsutgifter som følge av lengre transportveier samt investeringer i nye kaier, lagre og kontorer.

Videre vil det antall årsverk som er foreslått, ikke være tilstrekkelig for å ivareta oppgavene. Dette vil virke negativt på rekruttering, lokal kunnskap, sikkerhetsarbeid, trening og utdanning.

Løsningen ansees derfor ikke å være akseptabel.

8.3.3 Gjennomførbart

Forlengt avstand til skyte- og øvingsfelt, vanskelighetene med rekruttering av rett kompetanse i kadre-stillingene samt generelt svært mye lengre transportavstander, gjør at forslaget, dersom det gjennomføres, også øker øvingskostnadene unødige.

Forslaget ansees derfor lite gjennomførbart.

8.3.4 Vurdering av aktuelle alternativer lokaliseringer

Vurdering av MFR opp mot dagens lokaliseringer samt andre aktuelle lokasjoner, viser en klar degradering av SHV hvis MFR gjennomføres. Det vil få store økonomiske og operative konsekvenser ved at:

- Samlokalisering i Bjerkvik (HV16), Værnes (HV12), Ulven leir (HV09) og Heistadmoen (HV03), ikke vil gi den faglige og operative effekt som er nødvendig.
- Avstand fra kystlinjen og manglende infrastruktur for ledelse av maritime SHV-operasjoner på alle de foreslåtte stedene, ikke vil gi den sambandsdekningen som er nødvendig for ledelse og kontroll av egne enheter i aktuelle operasjons- og øvingsområder.
- Aktuelle skyte- og øvingsfelt ved kysten ikke er tilgjengelig i akseptabel avstand fra de nevnte lokasjoner.

- Nærhet til aktuelle operasjonsområder i forhold til der SHV-personellet bor, vil være ugunstig. Ved oppsetting vil personellet måtte reise lange og unødige omveier før de er utrustet og KLAR.
- Det er ingen aktuelle lager og kai fasiliteter for SHV sine fartøyer ved de nevnte lokasjoner. (utrustning/der egne fartøyer ligger).
- Det er lang avstand til maritim vedlikeholds kapasitet.
- De sivile og militære myndigheter er å finne i Harstad (KJK), Sortland (KV) og Tromsø (Fylket). Avstanden til bl.a. Bjerkvik vil således vanskeliggjøre det sivil-militære arbeidet, samt synergier med andre enheter.
- Faglig logistikkstøtte/miljø kun er tilgjengelig i Harstad, Ramsund, Ørlandet, Haakonvern og Horten.

8.3.5 Vurdering av behov for årsverk i SHV-kadrene

Oppgavene SHV-kadrene er forutsatt å ivareta regionalt, omfatter ansvaret for styrkeproduksjonen av vedkommende I-styrke og de SHV-områdene som er i samme region. 3 årsverk som foreslått av FSJ, er ikke begrunnet. Derimot viser tidligere utredninger fra HVST, at behovet er minimum 6 årsverk for å kunne ivareta oppgavene. SHV-sjefene stoler på den vurderingen og anser 6 årsverk som naturlig, når en ser hen til antall årsverk på tilsvarende LHV I-styrkekadrer, der dette varierer fra 8-14 årsverk. Det kan synes som om tallet "3" er gitt ut i fra den enkelte avdelings personellstyrke og ikke basert på de oppgaver som skal utføres, teknologisk kompleksitet og krav til spesialisering.

8.3.6 Delkonklusjon

MFR til organisering av det regionale nivå i SHV, med fysisk samlokalisering med de respektive HV-distrikt, vil innebære økte investerings- og driftskostnader. Det vil bli mindre tid til gjennomføring av trening som følge av lengre transportavstander til aktuelle skyte- og øvingsfelt. Det vil også medføre vanskeligheter med å rekruttere inn kompetent personell på grunn av tungvinte løsninger med ugunstig beliggenhet, tatt i betraktning hvor denne kompetanse finnes i dag. Reaksjonstiden ift beredskap vil bli vesentlig dårligere ved de nevnte oppsetningssteder.

8.4 SHV-sjefenes forslag til samlokalisering

8.4.1 Generelt

MFR tilfredsstiller svært få av de krav som må stilles til en geografisk samlokalisering. Et økonomisk innsparingsargument på driftsbudsjettet vil med FSJ sitt forslag, raskt bli utlignet mot de ulempene og økte driftskostnader de nye lokaliseringer vil innebære.

SHV-sjefene ser ikke at MFR ivaretar kravet til trening, øving og beredskap. Forslaget innebærer et dårlig utgangspunkt for lokalisering av oppsettingsted.

SHV-sjefene anbefaler at "samlokalisering" avgrenses til **administrativt** ansvar ved at respektive HV-distrikter tildeles OPE ansvaret. Den **geografiske** samlokalisering må imidlertid tilpasses de lokale forhold ut i fra prinsippet om hva som er å anse til å være mest kosteffektivt totalt sett.

Anbefalingen tilfredsstiller de minimumskrav som må stilles til hvor oppsettingsstedet og utrustningen skal være og dermed den fysiske lokaliseringen av SHV-kadrene.

8.4.2 Forslag til geografisk lokalisering av SHV-kadrene

Basert på en analyse av de forskjellige alternative steder, vektet mot de krav som bør ligge til grunn, anbefales følgende (ref.vedleg C):

SHV-kadre Nord-Norge

Dagens ordning med oppsetting på Trondenes ved Harstad og med støtte fra Ramsund fungerer tilfredsstillende og ivaretar alle krav til lokalisering.

Anbefalt lokalisert til Harstad (som i dag).

SHV-kadre Midt Norge

Værnes og Trondheim ligger langt fra SHV sine aktuelle operasjons, øvings- og skytefelt innerst i Trondheimsfjorden. Det smale utløpet av Trondheimsfjorden kan i en beredskapsmessig situasjon hindre bruk av SHV sine enheter langs kysten. Å lede og kontrollere SHV sine operasjoner langs kysten av Trøndelag fra Værnes er ikke mulig. Værnes tilfredsstillende dermed få av de ønskede krav.

Ørlandet hovedflystasjon har alle de nødvendige støttefunksjoner og fasiliteter nødvendig for å kunne ivareta alle SHV sine behov. Stedet er nær aktuelle operasjons, skyte- og øvingsfelt. Kommando- og kontrollmulighetene (sambandsdekning) fra Ørlandet overfor egne enheter vil være tilfredsstillende. Med utbygging til ny jagerflyplass, vil det være attraktivt for personell å søke seg til Ørlandet.

Anbefalt lokalisert til Ørlandet (ny).

SHV-kadre Vest Norge lokaliseres til Haakonsværn

Flytting til Ulven leir for oppsetting og utrustning vil innebære delt løsning mellom Haakonsværn og Ulven leir, da Ulven leir ligger ca 40 km fra Haakonsværn, hvor nødvendige kaier er lokalisert. Fra Ulven leir vil også mulighet for å kunne utøve kommando- og kontroll med SHV være meget begrenset, som følge av manglende infrastruktur og dårlig sambandsdekning til egne enheter i de aktuelle operasjons- og øvingsområder. Forslaget tilfredsstillende derved få av de krav som må stilles.

Dagens ordning med oppsetting på Haakonsværn fungerer i dag meget tilfredsstillende og alle krav ivaretas.

Anbefalt lokalisert til Haakonsværn (som i dag).

SHV-kadre Sør-Øst Norge

Flytting til Heistadmoen for oppsetting og utrustning vil innebære en delt løsning mellom Horten og Heistadmoen da Heistadmoen ligger ca 85 km fra sjøen. Det vil derfor bli lang avstand til aktuelle operasjons, øvings- og skytefelt.

Dagens ordning med oppsetting i Horten fungerer tilfredsstillende. De militære støttefunksjonene i Horten utgjør et viktig støtteapparat.

Anbefalt lokalisert til Horten (som i dag).

9 Oppsummering

9.1 Forsvarssjefens forslag

MFR innebærer en full integrering i LHV og full nedleggelse av SHV sin operative faglige ledelse og stab. SHV som egen organisasjon i HV forsvinner helt. Forslaget ivaretar overhode ikke kravet til akseptabel, gjennomførbar og hensiktsmessig løsning for å ivareta operativ ledelse og styrkeproduksjon av et fremtidig SHV.

Opprettholdes forslaget slik det foreligger, innebærer det følgende konsekvenser:

- Et dramatisk brudd med tidligere prinsipper for organisering av SHV, ved at forankringen i det sjømilitære fagmiljøet forlates.
- En klar endring av det operative behovet for SHV fra å være en støtte til alle forsvarsgrener med prioritet til Sjøforsvaret, til kun å gjelde oppgaver knyttet til å støtte Landheimevernet.
- Ansvarspulverisering av styrkeproduksjonsansvaret og dermed sterkt svekket tillit og tro på organiseringen.
- Fravær av operativ, faglig og sikkerhetsmessig samordnet kommando og kontroll med SHV sine avdelinger.
- Økt risiko for utilsiktede hendelser (skader og tap av materiell og personell) gjennom fragmentert operativ ledelse og manglende faglig veiledning og styring av risikoaktiviteter.
- En beredskapsmessig svekkelse ved økning av reaksjonstiden som følge av at det blir lengre avstand fra oppsettingsted (base) og til kysten hvor man finner de aktuelle operasjons-, øvings- og skytefelt, samt aktuelle vedlikeholds- og driftsfasiliteter.
- Vanskeliggjøre rekruttering til de aktuelle stillingene i de regionale SHV-kadrer og distriktstaber.
- Kostnadsmessig vil forslaget bety økte investerings- og driftskostnader.
- Opphør av SHV som egen organisasjon i HV.

9.2 SHV-sjefenes forslag

Anbefalingen fra SHV-sjefene vil ivareta kravet til faglig rasjonell organisering, geografisk lokalisering som fremmer en effektiv styrkeproduksjon og samtidig hindrer en fordyrende omorganisering som vil fremstå som kaotisk.

Konsekvensen av anbefalingene vil være:

- Enhetlig operativ og faglig ledelse og kontroll av SHV som alle SHV-sjefer ville kunne stå bak.
- En beredskapsmessig styrke ved kysten, med kortest mulig avstand til aktuelle operasjons-, øvings- og skytefelt og aktuelle vedlikeholds- og driftsfasiliteter.
- Enhetlig sikkerhetsstyring av alle risikoaktiviteter.
- En rasjonell oppgavefordeling mellom hva som må ivaretas sentralt og hva som kan løses lokalt, ved at angjeldende HV-distrikt ivaretar OPE-ansvaret.
- Optimal lokalisering av SHV-kadrene ift nærhet til skyte- og øvingsfelter, drifts- og vedlikeholdsstøtte ved kysten.
- Det unngås unødige ekstrakostnader knyttet til logistikk (drift og investering).
- Nærhet til sentrale områder ved kysten øker sannsynligheten for rekruttering av kompetent personell.

10 Konklusjon

SHV-sjefene ser en rød tråd gjennom de foreslåtte tiltakene forsvarsledelsen har fremmet over de siste år, som klart bekrefter at det ikke er forståelse for opprettholdelsen av et Sjøheimevern.

Det fremlagte MFR er et dramatisk brudd med tidligere prinsipper for organisering av SHV, ved at forankringen i det sjømilitære fagmiljøet forlattes. MFR innebærer således en full nedleggelse av SHV som egen organisasjon.

SHV-sjefene oppfatter at de operative myndigheter og politisk nivå ønsker en videreføring av SHV, slik behovet for disse kapasiteter er presisert i Sjef FOHs FOPV og av Stortinget i 2006 ifm revisjon av HV-loven.

11 Anbefaling

Sjøheimevernet (SHV) skal fortsatt utgjøre Heimevernets sjømilitære kapasitet.

SHV skal organiseres som en helhetlig organisasjon, med en sentral ledelse som både har det operative ansvaret og styrkeproduksjonsansvaret. De nevnte ansvarsområder utøves igjennom fire regionale SHV-kadrer med ansvar for underlagte innsatsstyrker og SHV områder, som administrativt støttes av HV-distriktene.

SHV skal organiseres etter følgende prinsipper:

- Det opprettes en sentral SHV-stab ledet av sjefen for SHV med ansvar for operasjoner og styrkeproduksjon av SHV, lokalisert til Bergen/Haakonsværn
- Sjef SHV skal kunne danne stab for operativ ledelse av SHV.
- Det skal etableres 4 regionale SHV-kadrer, geografisk lokalisert slik:
 - SHV-Kommando Nord Norge lokaliseres som i dag til Harstad
 - SHV-Kommando Midt Norge flyttes fra Værnes og lokaliseres til Ørlandet
 - SHV-Kommando Vest Norge lokaliseres som i dag til Haakonsværn
 - SHV-Kommando Sør Øst Norge lokaliseres som i dag til Horten
- Utpekte distrikter gis det administrative oppsetningsansvaret for de regionale SHV-kadrer med underlagte avdelinger.

12 Andre alternativer til MFR

SHV-sjefene ønsker, i lys av den negative utviklingen SHV er i, at det vurderes alternativer til dagens organisatoriske tilknytning hva angår det faglige styrkeproduksjonsansvaret. Sjøforsvaret er den forsvarsgrenen som har kompetansen på all militær maritim utdanning. Generalinspektøren for Sjøforsvaret (GIS) er i tillegg fagmyndighet for alle maritime saker. Historisk har også SHV alltid vært støttet av Sjøforsvaret da SHV sine kapasiteter sees på som en komplementær forlengelse av Marinen.

Videre må flyttingen av HVs ledelse og stab til Terningmoen sees i sammenheng med at HV og Hæren i fremtiden skal samles som nasjonens samlede "landforsvar". Et sjømilitært SHV kan vanskelig sees som en del av landforsvarets ansvar, sett i forhold til Sjøforsvaret.

SHV sin historie viser at det fra opprettelsen i 1951 og frem til 1995 operativt og i styrkeproduksjon, var underlagt Sjøforsvaret gjennom de enkelte Sjøforsvarsdistrikt. HV hadde i denne perioden en marginal oppgave, avgrenset til å ivareta de personellmessige oppgavene, herunder personlig utrustning. Oppgave- og ansvarsfordelingen var regulert gjennom en egen samarbeidsavtale mellom GIHV og GIS. Fra 2008 og frem til i dag har SHV fullt og helt vært underlagt GIHV. De senere års utvikling av SHV viser klart at HV ikke lenger kan ivareta SHV på en tilfredsstillende måte. Årsaken er flere, men særlig grunnet de stadig økte krav til profesjonalisering og HVST manglende sjømilitære kompetanse.

Manglende forståelse for helt sentrale forhold av både faglig som operativ karakter, bekreftes også med tydelighet ved følgende saker:

- Anskaffelse av to støttefartøyer av REINE-klassen som SHV ikke har behov for.
- GIHVs krav om at SHV sin berettigelse kun skal ligge i å støtte LHV.
- GIHVs forsøk på å terminere SHV sine innsatsstyrker ved å integrere dem i LHVs innsatsstyrker.
- MFR sitt forslag til organisering av SHV som i praksis er starten på en nedleggelse.

Det er SHV-sjefenes overbevisning at dersom ikke SHV-sjefenes anbefaling til organisering av SHV etterfølges, vil dette bety full nedleggelse av HVs sjømilitære kapasiteter.

Et SHV som opererer på kysten vil således være en saga blott.

Den gjenværende løsningen, dersom det fortsatt er et operativt behov for SHV, er at SHV underlegges Generalinspektøren for Sjøforsvaret (GIS) og inngår som en del av Sjøforsvarets organisasjon.

Signert 11. januar 2012

Magne Alvestad

Kapteinløytnant
Sjef Salten SHV Område

Knut Arnhus

Kapteinløytnant
Sjef Ytre Oslofjord SHV Område

Gunnar Bolle

Kapteinløytnant
Fung. Sjef Vest-Finnmark SHV Område

Steinar Grønnås

Kapteinløytnant
Sjef Nord-Troms SHV Område

Arne Karlsen

Kapteinløytnant
Sjef Agder SHV Område

Olaf Anton Marken

Kapteinløytnant
Sjef Helgeland SHV Område

Tore Lasse Moen

Orlogskaptein
Sjef SHV I-Styrke Bundle

Johnny Skoglund

Orlogskaptein
Sjef SHV I-Styrke Anklet

Geir Småvik

Orlogskaptein
Sjef SHV I-Styrke Waxwing

Knut Arild Vollstad

Kapteinløytnant
Sjef Sør-Troms SHV Område

Ketil Ødegaard

Kapteinløytnant
Sjef Rogaland SHV Område

Morten Andresen

Kapteinløytnant
Sjef Sør-Trøndelag SHV Område

Eilif Gunnar Bornøy

Kapteinløytnant
Sjef Øst-Finnmark SHV Område

Kjell Eriksen

Kapteinløytnant
Sjef SHV I-Styrke Salamander

Aage Gunnar Hestvik

Kapteinløytnant
Sjef Nord-Trøndelag SHV Område

Olav Kvinge

Kapteinløytnant
Sjef Hordaland SHV Område

Jens Christian Mikkelsen

Kapteinløytnant
Sjef Indre Oslofjord SHV Område

Richard Rosvoll

Kapteinløytnant
Sjef Nordmøre SHV Område

Lars Magne Skulbru

Kapteinløytnant
Sjef Lofoten og Vesterålen SHV Område

Arnstein Ulla

Kapteinløytnant
Sjef Sunnmøre SHV Område

Anders Walaker

Kapteinløytnant
Sjef Fjordane SHV Område

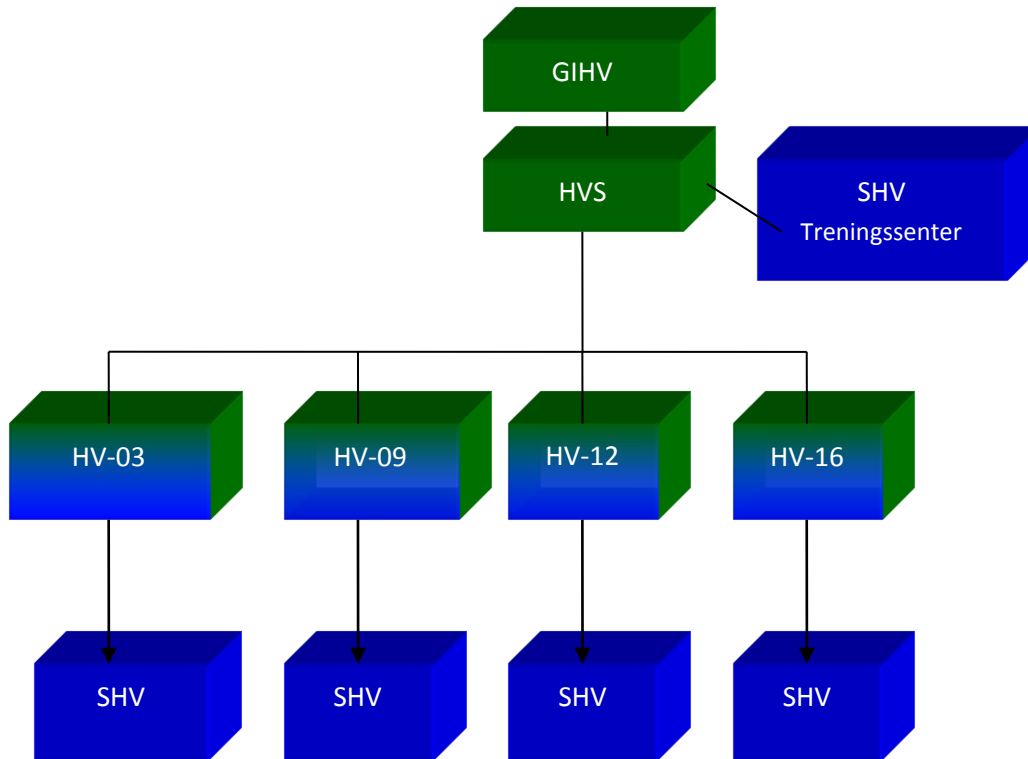
Torben Knudsen

Kapteinløytnant
Hovedtillitsvalgt i Sjøheimevernet

Vedlegg

- Vedlegg A: MFR - organisering av SHV
- Vedlegg B: SHV-sjef enes forslag til organisering av SHV
- Vedlegg C: Samlokaliseringsvurdering
- Vedlegg D: SHV underlagt GIS
- Vedlegg E: Tillitsmennesenes Høringsuttalelse til Forsvarsdepartementet

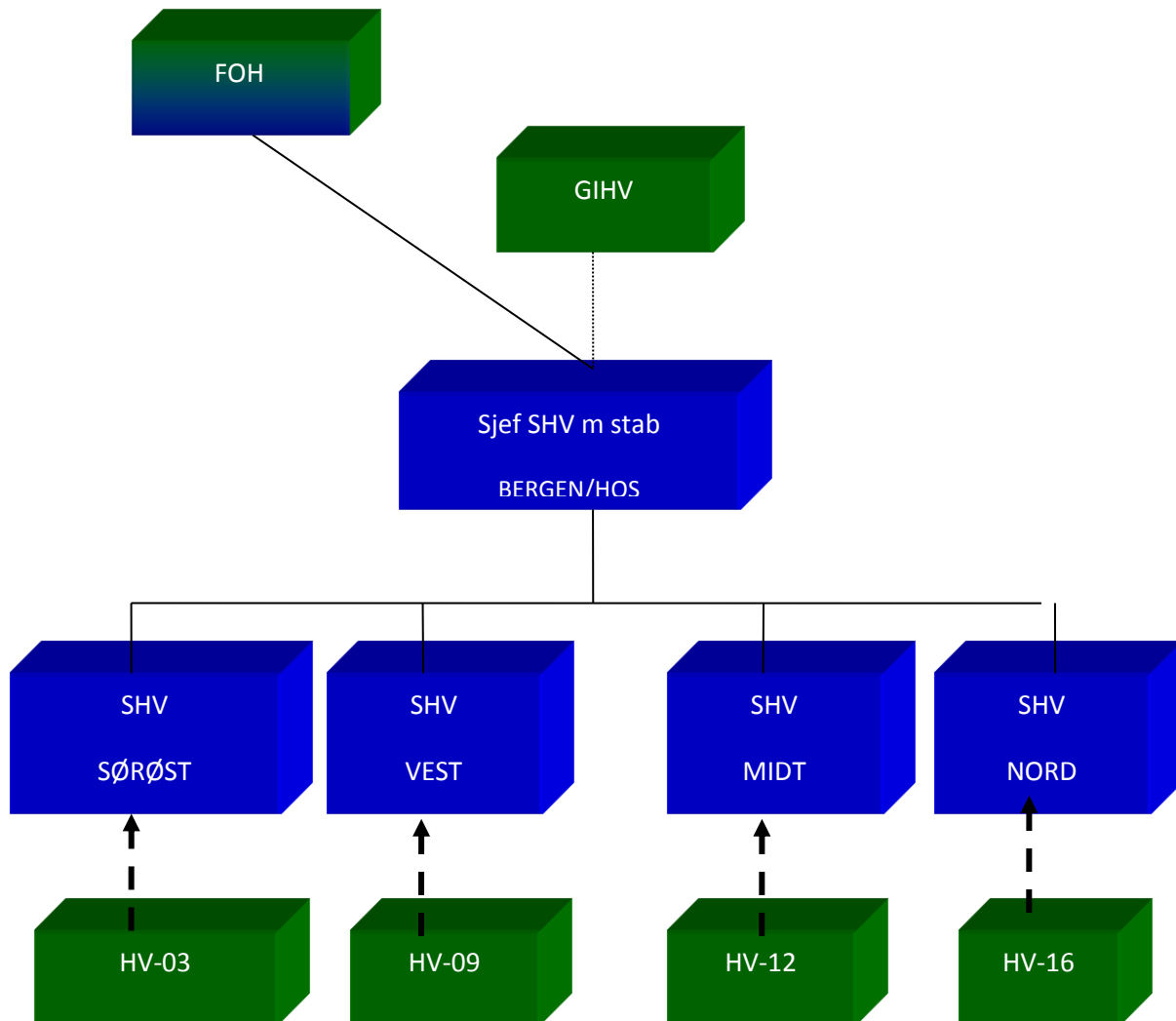
MFR - organisering av SHV

Merknader:

- HV-distriktene har det oppsettende ansvaret (OPE), operative ansvaret og det faglige ansvar for styrkeproduksjon og støttes av HVS gjennom et SHV treningssenter på Haakonsværn
- Det må etableres et antall ”mørkblå” stillinger i alle distriktsstabene for å ivareta distriktssjefens ansvar for styrkeproduksjonen.

SHV-sjefenes anbefaling til organisering av SHV

Merknad:

- GIHV har det overordnede ansvar for styrkeproduksjon
- HV-distriktene har **administrativt** styrkeproduksjonsansvar (OPE-ansvaret).
- Sjef SHV har det **faglige** styrkeproduksjonsansvar og skal være forberedt på å inneha operativt ansvar over SHV enheter.

Samlokaliseringsevurdering

Sør Øst-Norge

Faktorer/Lokalisering	Horten	Heistadmoen	Oslo	Merknad
<ul style="list-style-type: none"> Samlokalisering med militær avdeling 	xxx	xxx	xxx	
<ul style="list-style-type: none"> Eksisterende infrastruktur 	xxx	x	x	
<ul style="list-style-type: none"> Kommunikasjoner 	xxx	xxx	xxx	
<ul style="list-style-type: none"> Rekrutterings-potensiale 	xxx	xx	xxx	
<ul style="list-style-type: none"> Nærhet til Øvings- og skytefelt 	xxx	x	x	
<ul style="list-style-type: none"> Avstand fra kysten 	xxx		xxx	
<ul style="list-style-type: none"> Operativ geografisk betydning Geografisk betydning 	xxx	x	xxx	Østl: Større assym trusel
<ul style="list-style-type: none"> Sivilt-militært samarbeid 	xxx	xx	xxx	Østlandet: <ul style="list-style-type: none"> 6 fylker 7 PD 14 havner
<ul style="list-style-type: none"> Faglig logistikkstøtte/miljø 	xxx	x	x	Horten: <ul style="list-style-type: none"> FLO FSK/HJK – maritim avd

Vest Norge

Faktorer/Lokalisering	Ulven leir	Haakons vern	Bergen	Merknad
• Samlokalisering med militær avdeling	x	xxx		
• Eksisterende infrastruktur	xx	xxx		
• Kommunikasjoner	xx	xxx	xxx	
• Rekrutteringspotensiale	xx	xxx	xxx	
• Nærhet til øvings- og skytefelt	xx	xxx	x	
• Avstand fra kysten		xxx	xxx	
• Operativ geografisk betydning	xx	xxx	xxx	
• Sivilt-militært samarbeid	xx	xxx	xxx	
• Faglig/teknisk støtte/miljø		xxx		

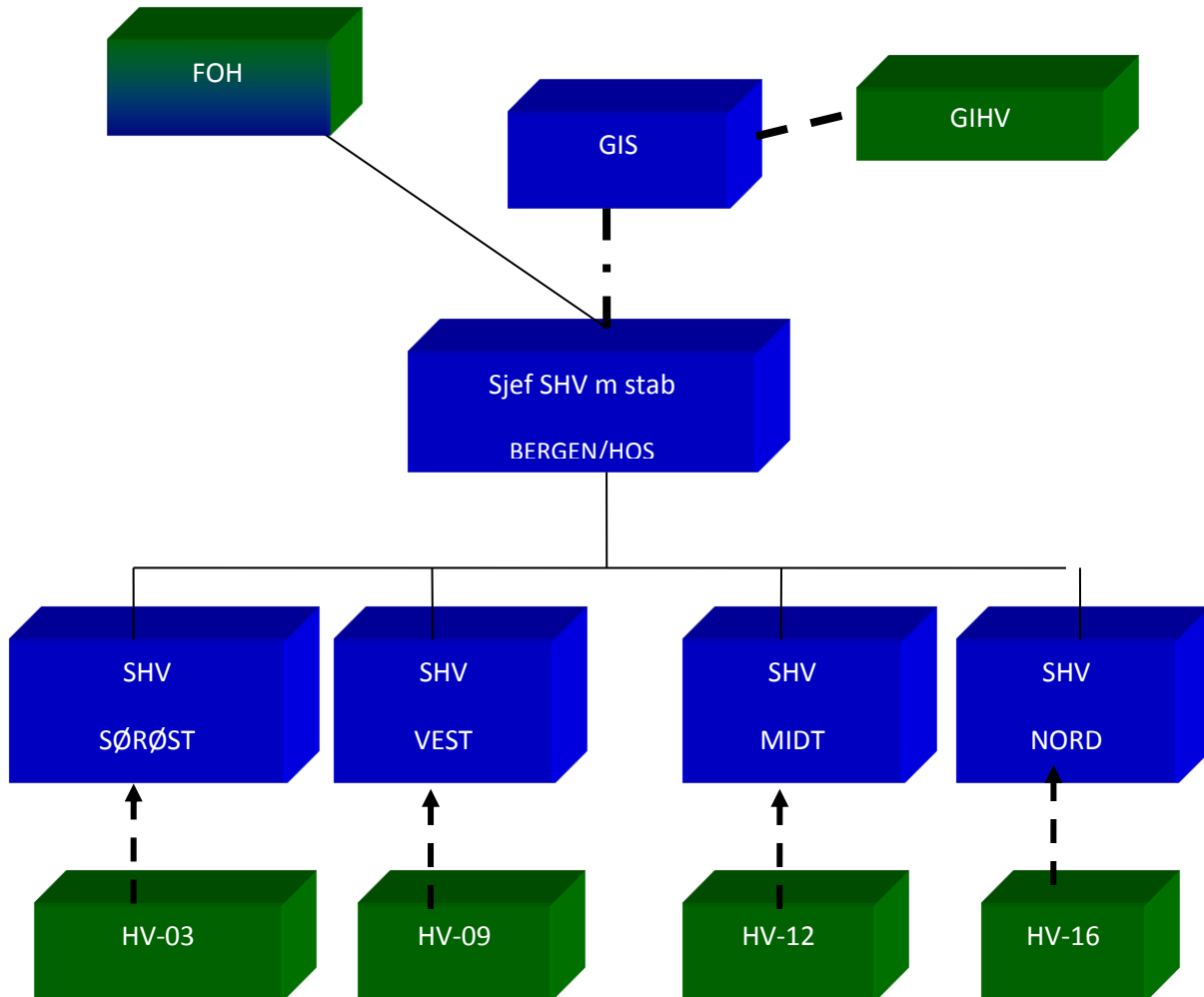
Midt-Norge

Faktorer/Lokalisering	Ørlandet	Værnes	Trondheim	Merknad
• Samlokalisering med militær avdeling	xxx	xxx		
• Eksisterende infrastruktur	xxx	xx	xx	Ørland: Kai
• Kommunikasjoner	xx	xxx	xxx	Værnes: Sivil flyplass/jernbane
• Rekrutteringspotensiale	xx	xx	xxx	
• Nærhet til øvings- og skytefelt	xxx	x	x	
• Avstand fra kysten	xxx	x	xxx	
• Operativ geografisk betydning	xxx	xx	xx	Ørl: Kort avstand til aktuelle operasjonsområder
• Sivilt-militært samarbeid	xx	xxx	xxx	Værnes: Nærhet til Sentrale siv mynd
• Faglig/teknisk støtte/miljø	xx	x		Ørl: Teknisk/adm

Nord-Norge

Faktorer/Lokalisering	Bjerkvik	Harstad/ Ramsund	Tromsø	Merknad
• Samlokalisering med militær avdeling	xxx	xxx		
• Eksisterende infrastruktur	xx	xxx	xx	
• Kommunikasjoner	xx	xxx	xxx	
• Rekrutteringspotensiale	x	xxx	xxx	
• Nærhet til Øvings- og skytefelt	x	xxx	xx	
• Avstand fra kysten	x	xxx	xx	
• Operativ geografisk betydning	x	xxx	xxx	
• Sivilt-militært samarbeid	xx	xxx	xxx	
• Faglig/teknisk støtte/miljø	x	xxx	xxx	

SHV underlagt Generalinspektøren for Sjøforsvaret (GIS)

Merknad:

- GIS har det overordnede styrkeproduksjonsansvaret for SHV
- HV-distriktene har **administrativt** styrkeproduksjonsansvar (OPE-ansvaret)
- Sjef SHV har det operative og **faglige** styrkeproduksjonsansvar

Tillitsvalgte i Sjøheimevernet
V/Hovedtillitsvalgt Torben Knudsen

Forsvarsdepartementet
Pb. 8126 Dep.
0032 Oslo
postmottak@fd.dep.no

05. januar 2012

Deres ref.
2010/01948-97/FD IV 1/FHE

HØRINGSUTTALELSE TIL FORSVARSSJEFENS MILITÆRFAGLIGE RÅD

BAKGRUNN

Forsvarssjefens Militærfaglige råd (MFR), slik dette foreligger, innebærer et fundamentalt brudd med den faglige knytning og forankring Sjøheimevernet (SHV) har opp mot Sjøforsvaret samt de oppgavene SHV har løst siden 1951.

MFR foreslår en ny organisering av SHV som innebærer en;

- Nedleggelse av SHV sin sentrale stab og dermed en terminering av den sentrale operative ledelsen og styrkeproduksjon av SHV.
- Full integrering av SHV regionalt der operativ ledelse og styrkeproduksjon av SHV underlegges utpekte HV-distrikter.
- En styrking av det regionale og lokale nivået med etablering av kadrer.

I sum vil forslaget bety en nedleggelse av SHV, da det fremtidige «SHV» kun vil utgjøre fragmenter av dagens kapasiteter, hvor fokuset kun er å være i stand til å støtte Landheimevernet i løsning av deres oppgaver.

Forsvarets ledelse har de senere år lansert HV som den nye dimensjonen i kystsonen. Konsekvensene av denne nye satsing skal være økt fokus og innsats i kystsonen, dette da hovedtyngden av befolkningen og verdiskapningen foregår der.

DRØFTING

SHV sin eksistens hviler på det operative behov, slik dette er beskrevet i Sjef FOH sitt planverk. Videre er SHV en del av HV og skal organiseres ut i fra de grunnprinsipper som gjelder for hele Heimevernet;

- Lokalt fotavtrykk
- Lokal rekruttering
- Lokal kunnskap
- Lokalt vern, virke og bevoktning

Det som er spesielt for det maritime miljøet, sammenlignet med landmiljøet, er de høye kravene til sikkerhet, kravene til materiellet og kravene til faglig kompetanse hos personellet.

Alle, både befal og mannskaper, er gjensidig avhengig av hverandre. Å kunne FAGET og forstå konsekvensen av sine handlinger er derfor viktig å ha i bevisstheten hos ALLE. Skal de enkelte elementene i SHV fungere, må det faglige og sikkerhetsmessige (safety) fullt ut være ivaretatt.

Forsvarssjefens Fagmilitære Råd

MFR foreslår en opprettelse av «SHV Treningscenter» med fem mann, til erstatning for den nåværende SHV-staben. Da det er foreslått at HV-distriktsjefene skal gis det kommandomessige ansvaret for styrkeproduksjonen, må en anta at treningscenteret kun skal ha en faglig støtte- og rådgiverrolle over de samme fire utpekte HV-distrikter. En fragmentering av ressursene vil utvanne mulighetene for å kunne ivareta styrkeproduksjonen av SHV.

Den foreslåtte ledelse av SHV gjennom fire utpekte HV-distrikter krever at de enkelte distriktstabene kan ivareta de samme operative og styrkeproduksjonsansvar for SHV sine underlagte enheter, som en faglig og maritim kompetent SHV-stab gjør i dag.

SHV som sjømilitær organisasjon som har klart definerte oppgaver, kan ikke ledes operativt av et HV-distrikt uten at distriktet først blir tilført tilstrekkelig sjømilitær kompetanse i sin stab. På taktisk nivå er dette en betingelse for oppdragsløsning. Det samme gjelder ansvar for og ledelse av styrkeproduksjon av de sjømilitære kapasitetene.

Det fremlagte forslag fra Forsvarssjefen (FSJ) kompliserer de faglige ansvarsforholdene ved at antall «kommandonivåer» innen faglinjene er overdrevent stort og fremstår byråkratisk. Ansvar og myndighet er tillagt den enkelte distriktssjef, mens ansvar og myndighet til «SHV-Treningscenter» er uklart.

I faglinjen fastsettes alle detaljerte bestemmelser for hvordan styrkeproduksjonen i SHV skal utføres. I dette er «safety» sentralt. Et mylder av regler og bestemmelser er med på å legge grunnlaget for trening på enhetsnivå. Unødig lang avstand mellom fagmyndighet og utførende nivå gir grunnlag for feiltolkninger, mangler og oversiktighet.

FMR sin løsning krever også rekruttering av et større antall sjømilitære fagspesialister, da ansvaret for og utøvelsen av styrkeproduksjonen er foreslått spredt på fire HV-distrikter. Rekrutteringsmessig vil det være svært vanskelig å fylle det antall stillinger det er behov for, i hver av de fire distriktstabene.

MFR legger ned den etablerte SHV-kommandostaben ved Haakonssvern og sprer det kommandomessige ansvaret for styrkeproduksjon og operativ ledelse på 4 HV-distrikter. Løsningen vil vanskeliggjøre en enhetlig ledelse og kontroll av SHV. Løsningen vil kreve en økning av maritimt fagpersonell for bemanning av de utpekte HV-distriktstabene, hvilket ikke ansees realistisk gjennomførbart. Fragmentert operativ ledelse av SHV, løsrevet fra hvordan dette ivaretas sjømilitært, åpner for økt risiko for skader og tap av materiell og personell.

Til sist innebærer MFR en flytting av SHV-kadrene og I-styrkene til HV-distriktene, som ligger langt fra kystlinjen og operasjonsområdene. MFR vil innebære økte investerings- og driftskostnader. Det vil bli mindre tid til gjennomføring av trening som følge av lengre transportavstander til aktuelle skyte- og øvingsfelt. Det vil også medføre vanskeligheter med å rekruttere inn kompetent personell på grunn av tungvinte løsninger med ugunstig beliggenhet, tatt i betraktning hvor denne kompetanse finnes i dag. MFR vil således innebære en beredskapsmessig svekkelse ved økning av reaksjonstiden som følge av at det blir lengere avstand fra oppsetningsted (base) og til aktuelle operasjons, øvings- og skytefelt, samt aktuelle vedlikeholds- og driftsfasiliteter.

MFR anses derfor ikke hensiktsmessig, akseptabel eller gjennomførbar. MFR vil således ikke ivareta styrkeproduksjonen, den operative ledelsen eller lokaliseringen av Sjøheimetvernet.

Anbefaling til Styrkeproduksjon av SHV

Det bør opprettholdes en sentral SHV-Stab med ansvar for styrkeproduksjon av SHV, slik dette fungerte fra 2005 til 2008. Denne løsningen innebærer en sentral ledelse av styrkeproduksjonen lagt til Haakonssvern og vil sikre opprettholdelse av dagens viktige fagmiljø. SHV-Staben vil fungere som «konnektoren» mellom fagmyndighet for maritime saker i Forsvaret (GIS) og HV. Løsningen sikrer også tilgang på spesialister som HV må ha for å kunne ivareta ansvaret for styrkeproduksjonen.

Etableringen av regionale SHV-kadrene vil avlaste den sentrale staben ved å ivareta oppgaver som planlegging og gjennomføring av treninger og øvelser, operasjonsplanlegging og ledelse og 2.linjes vedlikehold av eget avdelingsmateriell.

Den administrative delen av styrkeproduksjonsansvaret kan, med den kompetansen HV-distriktene besitter, best ivaretas regionalt/lokalt. Dette gjelder det personellmessige oppsetningsansvaret som alltid vil kreve lokale løsninger. Således bør synergier utnyttes ved at vedkommende HV-distrikt tildeles OPE ansvar, hvor de tildeles ansvar innen lokal personellforvaltning, oppkledning og utrustning av personell, innkalling og avlønning av soldatene, EBA og transportstøtte samt sivil-militær kontakt.

Anbefalingen innebærer en kraftsamling og dermed etablerer en enhetlig operativ ledelse samt ledelse av all styrkeproduksjon. Løsningen sikrer at ansvar og myndighet følges ad.

Organiseringen innebærer kort avstand mellom fagmyndighet og utførende ledd og sikrer dermed nær og direkte kontakt mellom fagmyndighet og utførende nivå. Dette sikrer best ivaretagelse av de faglige forhold og de spesielle forhold knyttet til «safety».

Videre sikrer anbefalingen tilgang på fagspesialister da muligheten for å rekruttere de nødvendige spesialister er meget gode på Haakonssvern.

Anbefaling til Operativ ledelse av SHV

Hovedoppgaven til SHV-Staben på Haakonssvern er styrkeproduksjon, dog har staben høy faglig kompetanse innenfor maritim krigføring. Stabens kompetanse er derfor viktig å utnytte for å kunne ivareta en kompetent operativ ledelse av SHV, slik dette prinsippet gjelder for SJKE og HV-distriktene forøvrig.

Argumentene for å samle operativt ansvar og styrkeproduksjonsansvar under samme sjef er derfor viktig for FOH, for SHV og for HV-distriktene. Sjef SHV må derfor sidestilles med en HV-distriktsjef hva angår det operative ansvar for underlagte enheter.

Sjef SHV må derfor ha det overordnede ansvar for styrkeproduksjonen av SHV, med unntak av den administrative del av OPE ansvaret. Videre må Sjef SHV ha det operative ansvaret for underlagte enheter. HV-distriktene bør ha OPE-ansvaret samt den koordinerende myndighet ifm regional logistikkstøtte.

Anbefaling til lokalisering av SHV

MFR tilfredsstillende svært få av kravene som må stilles til en geografisk lokalisering. Et økonomisk innsparingsargument på driftsbudsjettet vil med FSJ sitt forslag, raskt bli utlignet mot de ulempene og økte driftskostnader de nye lokaliseringene vil innebære.

Den geografiske lokalisering må tilpasses de lokale forhold ut i fra prinsippet om hva som er å anse til å være mest kosteffektivt totalt sett.

- SHV-Kadre Nord Norge anbefales lokalisert til Trondenes ved Harstad som i dag.
- SHV-Kadre Midt Norge anbefales lokalisert til Ørlandet. Stedet er nær aktuelle operasjons, skyte- og øvingsfelt. Kommando- og kontrollmulighetene fra Ørlandet overfor egne enheter vil være tilfredsstillende.
- SHV-Kadre Vest Norge anbefales lokalisert til Haakonssvern i Bergen som i dag.
- SHV-Kadre Sør-Øst Norge anbefales lokalisert til Karljohansvern i Horten som i dag.

KONKLUSJON

Sjøheimetvernet skal fortsatt utgjøre Heimevernets sjømilitære kapasitet.

SHV skal organiseres som en helhetlig organisasjon, med en sentral ledelse som både har det operative ansvaret og styrkeproduksjonsansvaret. De nevnte ansvarsområder utøves igjennom fire regionale SHV-Kadrer med ansvar for underlagte innsatsstyrker og SHV områder, som administrativt støttes av HV-distriktene.

SHV skal organiseres etter følgende prinsipper:

- Det opprettes en sentral SHV-Stab ledet av sjefen for SHV med ansvar for operasjoner og styrkeproduksjon av SHV, lokalisert til Bergen / Haakonsværn.
- Sjef SHV skal kunne danne stab for operativ ledelse av SHV.
- Det skal etableres 4 regionale SHV-Kadrer, geografisk lokalisert slik;
 - SHV-Kommando Nord Norge lokaliseres som i dag til Harstad
 - SHV-Kommando Midt Norge flyttes fra Værnes og lokaliseres til Ørlandet
 - SHV-Kommando Vest Norge lokaliseres som i dag til Haakonsværn
 - SHV-Kommando Sør-Øst Norge lokaliseres som i dag til Horten
- Utpekte distrikter gis det administrative oppsetningsansvaret for de regionale SHV-Kadrer med underlagte avdelinger.

Torben Knudsen
Hovedtillitsvalgt
Sjøheimetvernet

WWW.SHV-ANBEFALING.NO